

МОРСКИ РАТНИКЪ

527 Варна — Градската библиотека

60 лв.
30 лв.
100 лв.

брой 2 ЛЕВА

ами, само на последния лист
по 2 лв. на 1 кв. см.

Урежда редакционен комитетъ

Всичко се адресира до БОЯНЪ СТАНЧЕВЪ,
квартал № 581/16 — Варна.

Свободна трибуна на морски въпроси, факти изъ морето и морска белетристика.

Н. В. Царя — покровителъ на Съюза на Българските Моряци.
Осветяване на съюзното знаме — Н. В. Царя — кръстникъ на знамето. Първия конгресъ на
Съюза. Речта на Н. Величество, Н. Величество за „Морски Ратникъ“.

На 1 мартъ 1926 г., по инициативата на една малка групичка радатели за обединението на българското морячество, излезе първия брой на малкото вестник „Морски Ратникъ“.

Моментъ бѣше добре избранъ, защото само 2 месеца следъ това същата групичка, вече увеличена тури основата на „Съюза на Българските Моряци“, инициатива, която се посрещна съчувствено отъ всички моряци, растна по бреговетъ на морето и Дунава и посредствомъ „Морски Ратникъ“, израстна до степенъ на мощна организация. Неимоверни голѣми усилия, трудъ и постоянство, достойни за отбелъзване, употребиха ратникитъ около „Морски Ратникъ“, за да изградятъ бетоннитъ основи на великолепната сграда на „Съюза на Българските Моряци“. Това се доказа на 19 декемврий т. г. — Николденъ, когато само шестъ месеца следъ основаването си, Съюза се представи предъ българския народъ и предъ Негово Величество Царя, тъй мощенъ и съ една дисциплина, каквато рядко се среща въ подобни общественни организации.

Съгласно пригответната програма, точно въ 8 1/2 часа, на 19 декемврий, салона „20 векъ“ е препълненъ отъ членоветъ на Съюза, делегати отъ клоноветъ въ: Русе, Сомовитъ, Месемврия, Бургазъ, Василко и Ахтополъ, много съчувственици и идейници. Тукъ биде откритъ първия редовенъ конгресъ на Съюза, съ приаѣтственна речъ отъ председателя на управителния съветъ, който каза:

Драги моряци, гости и съчувственици,

На менъ се падна честта да открия първия конгресъ на сдруженитъ моряци.

Днешния день ще остане паметенъ, день въ който разпрѣстнатитъ сили на моряцитъ събрани въ едно цѣло, празнуватъ първия си конгресъ и въ който день ще стане и освещаването съюзното знаме, символа на сдружението, подъ което ще се наредятъ моряцитъ отъ всички краища на България.

Господа,

На всички почти Ви е извѣстно, че отъ преди 25 години до тази година, много пжти сме се опитвали да се сдружимъ, обаче за голѣмо съжаление, по една или друга причина това не се е постигало, благодарение на което моряка е билъ третиранъ най-неблагодарно и използванъ най-систематично.

Моряка съ своя усиленъ денонощенъ трудъ въ бури, мжгли и далечъ отъ своитъ мили, е билъ винаги буденъ стражъ на своя си постъ, като е пазилъ интереситъ на държавата и търговцитъ, обаче за него никой не се е погрижилъ нито въ

миналото, нито въ настоящето, за да му се даде единъ по-сносенъ животъ, който да отговаря на неговия трудъ и мжки. Напротивъ, днесъ сме предъ нещо по страшно, а то е законопроекта за корабоплаването, редактиранъ отъ лица несведующи по мореплаването, съ който законъ, ако се прокара, се отнема не само тази малка свобода, която я има до сега моряка, но му се налагатъ и чудовишни наказателни санкции.

Съюза на българските моряци иде на време да се погрижи и се застъпи за бъдащото на моряцитъ и се противопостави за създаването на такъвъ законъ

Моряци,

Като обявявамъ I-ия редовенъ конгресъ за откритъ, пожелавамъ ползотворна деятельность за щастието и напредъка на българското мореплаване.

Да живѣе България.

Да живѣе Негово Величество Августейшия ни върховенъ кормчия.

Да живѣятъ сдруженитъ моряци, ура!

Речта бѣ изпратена съ бурни ржкоплескания. Следъ това председателятъ предложи и конгреса съ бурни акламации прие, да се провъзгласи **Негово Величество Царя за покровителъ на Съюза.**

По този случай се прочете и прие отъ конгреса пригответната телеграма, съ която се моли Негово Величество да приеме покровителството на Съюза. Тя гласи:

До Негово Величество Царя

Двореца—София.

По случай празнуването на традиционния общеморски приздникъ „Св. Никола“ и първия конгресъ на съюза на българските моряци, щастливъ се считамъ да донеса на Ваше Величество, че конгреса на Съюза съ чувство на искрення преданостъ и възторжени акламации провъзгласи Ваше Величество за покровителъ на Съюза.

Моряцитъ отъ всички краища на България сплотени подъ съюзното знаме викатъ громко ура за здравето, щастието и дългоденствието на Ваше Величество. Нашия Августейши Върховенъ Кормчия.

Позволявамъ си да моля Ваше Величество, да благоволите и приемете желаното покровителство.

Въ 9^ч, дебатитъ се прекратиха, за да се отиде въ църквата „Св. Никола“, където трѣбваше да стане освещаването на съюзното знаме. Всички присѣтствующи—членове, делегати и гости се построиха предъ салона. Образува се внушителна колонна. Командуването по русенския делегатъ Петър

Илиевъ. На чело съ музиката на 8-а Приморска дружина, колоната водена от членовете на управителния съветъ, потегли за морската църква, която се указа буквално задръстена отъ народъ.

Хубавия топълъ день бѣше привлѣкалъ, покрай многото богомолци, много любопитни и главно съчувственници на българското морячество. Стройнитѣ редове на Съюза останаха отвънъ църквата, до свършване на литургията. Всички трепетно очакваха освещаването на съюзното знаме, а същевременно всички глави се извържаша по посока на ул. „Царъ Борисъ“, отъ където се очакваше да се задеде общиятъ Любимецъ — *Първиятъ Морякъ*. Никакво съобщение нѣмаше за Неговото идване, но всички съюзни членове знаяха, че Той е поканенъ и върваха, че Покровителятъ на Съюза ще дойде да предаде собственоръчно свещенното съюзно знаме.

Отчакването не продължи за дълго. Отъ къмъ казаната посока скоро се зададоха автомобили. Въ първия отъ тѣхъ стоеше Негово Величество Той слезе и придруженъ отъ свитата си, обходи построенитѣ съюзни членове, бурно акламиранъ отъ всички. Негово Величество бѣше облеченъ въ моршка форма.

Предъ църквата, Н. В. Преосвещенство Митрополитъ Симеонъ извърши водосвета и освети знамето, следъ което Негово Величество Царя го издигна на флагшока и държайки го въ ръка се обърна къмъ построенитѣ съюзни членове, съ следната речъ:

Драги моряци,

Съ особено задоволство дойдохъ въ този моментъ за да предамъ на Васъ този символъ, около който да се сплотявате винаги въ името на нашето хубаво морско дело, на което пожелавамъ по щастливо бъдаще за общия напредѣкъ на нашата скъпа родина България.

Не забравяйте истината: „българи, обичайте морето, пазете роднитѣ брегове!“

Нашето бъдаще е въ морето и Дунава, чрезъ тѣхъ ние ще вземемъ нашето благоденствие.

Коравото, трудолюбиво, напредничаво българско племе, заслужава по-добра участъ. То ще продължи своя прогресъ и на морето.

Да живѣе България,

Да живѣятъ българскитѣ моряци!

Мощно „ура“ се поде отъ народа обградилъ отъ всички страни плътнo църквата.

Следъ това Негово Величество предаде знамето на председателя на Съюза, Петръ Абаджиевъ който го пое и каза следнитѣ думи:

Ваше Величество, Вашия Августейши баща ни завеща: „Българи, обичайте морето, пазете роднитѣ брѣгове“.

Поемайки отъ Августейшата Ви десница съюзното морско знаме, азъ чувствавамъ какъ радостно затуптяха сърдцата на присѣтствующитѣ моряци, дошли отъ всичкитѣ краища на България.

Предъ свещенното знаме,

на което е написано „бъдащето на България лежи на морето и Дунава“, считамъ за свой дългъ, да докладвамъ на Ваше Величество чувства и желанията, които възбуждатъ моряцитѣ, искрени и предани поданници на Ваше Величество.

Нашитѣ искрени разбирания сж. само чрезъ трудъ и постоянство и въ борба съ морскитѣ стихии да разабваме българския триколюръ въ далечнитѣ страни и морета, за величието на родната ни, на която Ваше Величество, сте Върховния Кормчия,

Ваше Величество,

Днесъ, като получавамъ отъ Августейшата Ви десница символа на сдруженитѣ моряци, нашитѣ сърдца сж възпалени съ радостъ и гордостъ, присѣщи на моряка и обещаваме, че нѣма да се спремъ предъ никакви пречки за величието на милата ни родина.

Моряци отъ всички краища на България, прелъ лицето на нашия Августейши Върховенъ Кормчия, съ нашето мощно ура, да засвидетелствуватъ нашата искрена преданностъ.

Да живѣе Царятъ, нашъ обичанъ Върховенъ Кормчия, да живѣе България, ура!

Следъ това знамето биде предадено на съюзния знаменосецъ Тодоръ Кировъ — морякъ отъ парахода „Царъ Фердинандъ“, а председателя на съюза докладва на Н. Величество, че тази сутринъ конгреса единодушно и съ акламации го прогласи за покровителъ на съюза и го помоли, отъ името на всички членове, да приеме това покровителство. Негово Величество отговори:

Драги мои моряци,

Твърдо съмъ трогнатъ отъ вниманието на конгреса. Съ истинско задоволство приемамъ покровителството на Съюза на Българскитѣ Моряци,

Тези думи на Царя бидоха посрещнати съ истинска радостъ отъ всички съюзни членове и съпроводени пакъ съ бурно „ура“. „подъ звучитѣ на „Шуми Марица“.

Церемонията завърши съ поднасяне два букета отъ живи цвѣтя, едина отъ страна на Съюза, а другия отъ редакционния комитетъ на „Морски Ратникъ“. Поднасяйки последния букетъ, нашия редакторъ Б. Станчевъ се обърна къмъ Негово Величество съ думитѣ:

Ваше Величество, Позволете отъ страна на редакционния комитетъ на в. „Морски Ратникъ“ да Ви поднеса тези скромни живи цвѣтя, расли на родния морски брѣгъ, опосвявани отъ росата на хубавото българско море.

Тукъ отъ брѣга на това море нашия вестникъ ратува за развитието на българското корабоплаване и обичъ къмъ морето.

Негово Величество отговори:

Искрено благодаря на редакционния комитетъ. Малкиятъ по обемъ в. „Морски Ратникъ“, върватъ ще изпълни голѣмото си предназначение. Благодаря Ви.

Следъ това Негово Величество, обкръженъ отъ свитата си, началника на гарнизона г. полковникъ Соларовъ, окръжния управителъ, и др. власти, последванъ отъ множество народъ, всредъ бурни акламации, се отправи за флотскитѣ казарми. Кждѣто предстоеше второ тържество — освещаване на нововъзобновения полицейски корабъ „Калиакра“. За тамъ се отправи, начело съ музиката и извооветеното съюзно знаме, стройната колона на повече отъ 300 съюзни членове. Отъ пристанището съ моторни лодки, отъ морската полицейска служба, всички бѣха превозени въ флотскитѣ казарми. Кждѣто на военния кей бѣше привързанъ новия корабъ. Тамъ бѣха построени и всичкитѣ морски части. На борта на „Калиакра“ стана освѣтяването му отъ Н. В. Преосвещенство Митрополитъ Симеонъ въ присѣтствието на Негово Величество. Следъ освѣтяването биде издигнато знамето на кораба и царския щандартъ на мачтата. Негово Величество произнесе прочувствена речъ, която сгръ

сърцата на всички присъстващи и даде импулс за още по преданна служба на морето, за благоденствието на България. Тук тържеството завърши с парадъ, приетъ отъ Н. В. Царя. Първа премина колоната на съюза, на чело съ съюзното знаме. Всички присъстващи останаха поразени отъ дисциплината и мощния строй. Подъ звуцитъ на церемониалния маршъ, покрай Покровителя на Съюза, премина колоната отъ бивши и настоящи ратници на морето. Запасния капитанъ лейтенантъ маршируваше редомъ съ огъня отъ търговския корабъ, боцмана, редомъ съ параходния капитанъ, инженера-корабостроителъ до младика—това бѣ колона отъ хора окриляни отъ най-възвишени чувства, които можаха да оспорватъ церемониалния маршъ на най-дисциплинирана войскава частъ. Това бѣ едно свещенодействие, а не церемониаленъ маршъ!

Жеста на Негово Величество беше високодогматически. Съ своето дожаждане средъ моряцитъ, Той ги издигна; съ хубавитъ думи, които имъ каза. Той ги окрили, даде имъ импулсъ за още по преданна служба на българското море; съ приемане кръстничеството на съюзното морско знаме, Той ги сплоти и възвиси, а съ приемане покровителството на Съюза на Българскитъ Моряци, Той закрили за винаги отъ посегателство една мощна организация която има да играе важна и съдбоносна роля на морето и Дунавъ.

Моряци, съидейници и съчувственници на Съюза на Българскитъ Моряци, помнете добре, че Височайши покровителъ на Съюза е Първия Морякъ — Негово Величество Царя на Българитъ!

Да живѣе Негово Величество — *нашия Могъщъ Покровителъ!*

Окриляни отъ Неговия светълъ ликъ, да продължимъ всички дружно да работимъ за родното корабоплаване, за хубавитъ задачи и щѣли на Съюза.

По законопроекта за търговското корабоплаване.

Каза се вече въ брой 20 отъ М. Р., че глава втора отъ италианския кодексъ за *търговската флота*, който засѣга персонала на пристанищнитъ управления, е всецело изхвърлена въ представения за разглеждане „законопроектъ“. Целта за това изхвърляне на тази глава е ясна. На хората които представиха този „законопроектъ“ за разглеждане, не имъ е въ интересъ да се определятъ тя.

Ние можемъ да кажемъ само, че до като всички народи, свързани съ морето, се стараятъ да обединятъ сроднитъ морски служби въ едно, ние се стараемъ, и то умишлено, да ги разединяваме.

Глава втора отъ италианския кодексъ за *търговската флота*, а не за „търговското корабоплаване“ — какъвто законъ никъдъ не съществува — носи ясното и категорично заглавие: *за персонала на портюитъ (пристанищни) капитанства*, отъ който чл. 10 гласи:

„Пристанищнитъ капитани сж натоварени съ изпълнителната властъ по администрирането на търговската флота; службитъ въ пристанищата, скелитъ, рейдоветъ, плажоветъ, кейове, мостове находящи се въ респективния районъ, както и прокопитъ и каналитъ, съставляващи частъ отъ него“.

„Пристанищнитъ офицери упражняватъ въ своитъ окръжия, по отношение администрацията, само

ония служби, които не сж запазени за пристанищнитъ капитани“.

Ясни сж прочее, отговорноститъ и задълженията на помощниците на портюия капитанъ. Нека се похвалимъ и ние съ тая откровенностъ. Защото у насъ началницитъ запазватъ всички права за себе си, а всички отговорности се хвърлятъ на гърбоветъ на ония, чиито права сж суспендирани.

Само следъ прочитанието на гореуказаня членъ, ще стане ясно на всѣкого, защо именно тая глава отъ италианския кодексъ, се изхвърля отъ представения законопроектъ.

По нататъкъ, чл. 11, отъ сщия кодексъ който е преведенъ, но не включенъ въ законопроекта, гласи: пристанищнитъ капитани изпълняватъ службата на обществени органи, по отношение дѣлата, повѣрени имъ отъ кодекса“.

„Тѣхнитъ решения сж окончателни по отношение на наказателнитъ мѣрки“.

Това се отнася сжщо и за пристанищнитъ офицери, числящи се въ окръжieto, които изпълняватъ длъжността на портюитъ капитани. когато пристанищнитъ делегати изпълняватъ (съгласно чл. 11 отъ кодекса) само ония длъжности, които имъ сж опредѣлени отъ съответнитъ правилници.

Чл. 13 отъ кодекса за търговската флота ни казва, че пристанищнитъ капитани и офицери, изпълняватъ службата на съдебна полиция и въ време на изпълнение служебнитъ си обязанности, могатъ да изискватъ въ помощъ гражданскитъ власти.

Чл. 14. подробно разяснава, какво, пристанищнитъ капитани, въ своитъ окръжия, както и офицеритъ отъ него, решаватъ всички спорове, които не надминаватъ стойността 400 лири италиански въ случаитъ, когато произлизатъ отъ сблъскване на корабъ помежду си или презъ време на маневриране въ пристанището, било за да застане на кея, на когва, или при каквато и да било друга маневра въ басейнитъ на пристанището, доковетъ, каналитъ и други. Тѣ решаватъ всички спорове за възнагражденията и плащанията при даване помощъ на кораби въ опасностъ или такива които сж претърпели крушение; спорове за възнагражденията на пилотитъ, за тѣхнитъ права, за възнагражденията на ремуркюритъ, лодкаритъ и др. Решаватъ спороветъ за заплатитъ, храната на екипажитъ и следятъ за точното изпълнение на договоритъ по тѣхното наемване. Всичко това е опредѣлено ясно, за да се даде на пристанищнитъ капитани и офицери възможностъ да разрешаватъ всички въпроси отъ морски характеръ, бързо и правилно.

Чл. 15 иде да допълни предишния членъ, като казва, че пристанищнитъ капитани и офицери, въ даденитъ случаи, действуватъ безъ никакви съдебни формалности. Следъ изслушване на спорящитъ страни, съставятъ нуждния актъ, на основание на който се прави постановление, което е последното решение на въпроса, противъ което не могатъ да се правятъ никакви възражения или оплаквания. Чл. 16. пъкъ дава улжтванията за тая процедура, като казва, че капитанитъ и офицеритъ, преди всичко правятъ всичко възможно, да споразумяватъ спорящитъ страни по приятелски и само, когато това споразумение не може да се постигне, съставлява се нуждния актъ.

Кратко и ясно сж опредѣлени, както се вижда, правата и задълженията на пристанищнитъ капитани и офицери. Така трѣбва да се опредѣлятъ

тъ и у насъ и то не съ отделенъ законъ, а съ тоя който се разисква отъ комисията, назначена за тая целъ отъ г. министра на жельзницитѣ и пристанищата. Нека се разбере добре, че единъ законъ който разединява еднороднитѣ служби, освенъ, че нѣма да бжде ползешъ, но ще нанесе голѣма вреда защото ще накара нашето младо мореходство да ритне още крачка назадъ отъ положението въ което се намира.

Моряци на шрекъ! — Пазете родното корабоплаване!

Дон. Б.

Най-ползешъ подаръкъ би направилъ за празниците на своитѣ дѣца и близки този, който имъ купи дѣлове отъ Българското Корабоплавателно Кооперативно Дружество „България“. Едина дѣлъ е 500 лева. Устава и заявления се получаватъ отъ канцеларията на дружеството — здание Сите, стая № 43, Варна.

Предъ втората годишнина на Морски Ратникъ.

Съ настоящиятъ 22 брой нашия вѣстникъ встъпва въ втора година, за да се приравни съ календарната. Като се иматъ предъ видъ голѣмитѣ материални и технически спѣшки, които имаше да преодолѣемъ презъ изтеклата година, ние съ спокойствие гледаме на бждащето. Както казваме и на друго мѣсто въ вестника, малкиятъ по обемъ „Морски Ратникъ“ изпълни блестяще своето голѣмо предназначение. Той ще следва своя правъ пътъ и не ще се отклони отъ него. Нашитѣ цѣли и задачи посочихме още въ първия си брой и не ще обременяваме тѣснитѣ си колони да ги преповтаряме.

Разчитайки на моралната и материална подкрепа на всички моряци отъ морето и Дунава, на всички съчувственници за преуспѣването на родното корабоплаване и всички радатели на морската идея, нашия стремежъ ще е подобрението на вестника. Съ най-дѣбри пожелания честитимъ на нашитѣ четатели новата 1927 г. Дано Богъ дарява по-светли дни на българското морячество и успѣхъ на родното корабоплаване презъ настѣпающата нова година.

Редакцията на в. „Морски Ратникъ“, моли всички свои г. г. абонати и съчувственници да издѣлжатъ абонамента си, като не отказватъ на пощенскитѣ раздавачи изплащането на поднесенитѣ имъ абонаментни квитанции. Нека се знае отъ всички, че „Морски Ратникъ“ се издѣржа изключително отъ абонаменти. Който не желѣе получаването на вестника, да ни го повърне съ бележка „отказва получаването“, съ което не би ни правилъ излишни разноски.

Освенъ горното редакцията моли своитѣ постоянни и случайни сътрудници, шото статиитѣ и съобщенията си да пишатъ само на една страница, ясно и четливо. Статиитѣ трѣбва да бждатъ по възможность кратки. Рѣкописи назадъ не се връщатъ.

Главенъ секретаръ на Българския Морски Сговоръ щелъ да бжде назначенъ чужденецъ за дѣлото на Сговора. Вижда ни се невѣроятенъ този слухъ, който приемаме само за такъвъ.

Изъ Съюза на Българскитѣ Моряци.

Първиятъ редовенъ конгресъ, въ заседанието си отъ 20 декемрий м. год, направи измѣнения и прие следнитѣ нови редакции на нѣкои членове отъ устава:

Нова редакция на чл. 5: Редовни членове на Съюза могатъ да бждатъ всички моряци — български подданници.

Нова редакция на чл. 8: Редовнитѣ членове плащатъ встъпителенъ вносъ 10 лева, а следъ това мѣсечно по 10 лева, въ началото на всѣки мѣсець, а спомагателнитѣ по 10 лева встъпителенъ вносъ и не по-малко отъ 5 лева мѣсечно

Отъ всички вноси 50% се внасятъ въ управлението на Съюза и 50% се задържатъ за издѣржка на клона. Въ Съюза се внасятъ 50% и отъ всички други доходи на клоноветѣ, като отъ вечеринки, танци, увеселения, събиране помощи и въобще отъ всички видове приходи

Нова редакция на чл. 49: думата „Нихул денъ“ се замѣня съ: презъ мѣсець юлий

За рускитѣ кораб. у насъ.

Следъ погрома, който проживѣ Славянска Русия, почти всички притежатели на кораби въ рускитѣ черноморски пристанища бѣха принудени да емигриратъ отъ черния болшевишки тероръ. Четири кораби, а именно: платнохода „Хони“ на капитанъ Михаилъ Василевъ, платнохода „Александъръ I“ на капитанъ Викторъ Черказки, платнохода „Св. Николай“ на капитанъ Илия Бондери и мотора „Орликъ“ на капитанъ Викторъ Ланзевски се установиха въ Варненското пристанище. Заработиха тия трудолюбиви, скромни моряци по българското крайбрежие, главно съ превозъ на дърва и кюмюръ отъ с. Гьозекенъ за Варна и Бургасъ, като България имъ стана второ отечество. Сжщитѣ послужиха твърде много на нашия износъ, главно на дърва за Романия. Цели седемъ години тези кораби работятъ у насъ подъ стария руски флагъ.

Въ деня „Св. Николай“, сжщитѣ подадоха една трогателна молба до Негово Величество Царя, съ която Го молятъ да заповѣда и тѣ да вдигнатъ безъ особенни формалности на своитѣ морски сждове родния Български флагъ, който (съ гордостъ да развѣватъ по морскитѣ ширини.

МЕТОДИЙ СТАНЕВЪ

ВАРНА

АГЕНТЪ НА:

- 1) Ellerman Lines Limited
Ливерполъ.
- 2) Parayanni & Cie
Ливерполъ.
- 3) Ellerman's Wilson Line Limited
Хулъ.
- 4) Westcott Laurance Line Limited
Лондонъ.

Редовни 15 дневни рейси.